

Шифр спеціальності 081	Назва спеціальності, освітньої програми «Право», «Будівельне та містобудівне право»	Сторінка 1 з 9
---------------------------	---	----------------

Київський національний університет
будівництва і архітектури
Кафедра політичних наук і права

«Затверджую»

Завідувач кафедри

/Перегуда Є.В./

30 червня 2023 р.

Розробник силябуса

/Бабюк А.М./

СИЛАБУС МИТНЕ ПРАВО

1) Шифр за освітньою програмою: ВК15 (денна), І3 (заочна)
2) Навчальний рік: 2023-2024
3) Освітній рівень: перший рівень вищої освіти (бакалавр)
4) Форма навчання: денна, заочна
5) Галузь знань: 08 «Право»
6) Спеціальність: 081 «Право», «Будівельне та містобудівне право»
7) Статус освітньої компоненти: вибіркова
8) Семестр: VII (денна), VIII (заочна)
9) Цикл дисципліни: дисципліна профільної підготовки
10) Контактні дані викладачів: доц., к.ю.н. Бабюк А.М. Ауд. 431 Центрального корпусу КНУБА Профіль на сайті КНУБА: Контакти: (099)177-69-75; E-mail: babiuk.am@knuba.edu.ua ; Alla1005@ukr.net
11) Мова викладання: українська
12) Пререквізити «Теорія держави і права», «Адміністративне право», «Адміністративний процес», «Кримінальне право»
13) Мета курсу полягає у тому, щоб дати майбутнім юристам знання про загальні закономірності та характерні особливості формування та реалізації державної митної політики та митної справи, а також механізму та особливостей переміщення товарів та транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.

15) Результати навчання:				
№	Програмний результат навчання	Метод перевірки навчального ефекту	Форма проведення занять	Посилання на програмні компетентності
2.	ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК11 СК2
3.	ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК11

Шифр спеціальності 081	Назва спеціальності, освітньої програми «Право», «Будівельнета»	Сторінка 1 з 9
---------------------------	---	----------------

6.	ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК11
7.	ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.	Обговорення під час занять, захист індивідуального завдання, есе	Лекція, практичні заняття	ІК ЗК2

16) Структура курсу					
Лекції, год.	Практичні заняття, год.	Лабораторні заняття, год. Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Курсовий проект/ курсова робота РГР/Контрольна робота	Самостійні робота здобувача, год.	Форма підсумкового контролю
Денна 16 Заочна 6	Денна 14 Заочна 14		Контрольна робота - 1	Денна 60 Заочна 70	залік
Сума годин:					90
Загальна кількість кредитів ECTS					3
Кількість годин (кредитів ECTS) аудиторного навантаження:					Денна 30 (1,0) Заочна 20 (0,67)

<p>17) Зміст курсу: (окремо для кожної форми занять – Л/Пр/Лаб/ КР/СРС)</p> <p>Лекції:</p> <p>Лекції МОДУЛЬ І ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МИТНОГО ПРАВА Змістовий модуль 1. Митне право як комплексна галузь права. Митні органи України. ТЕМА 1. Митне право України – поняття, предмет, метод та принципи. Місце митного права в системі права України ТЕМА 2. Історія створення, структура та організація діяльності митних органів ТЕМА 3. Митний режим – поняття та різновиди ТЕМА 4. Митний контроль та митне оформлення</p> <p>Змістовний модуль 2 Особливості здійснення митних процедур ТЕМА 5. Переміщення та пропуск товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України ТЕМА 6. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту ТЕМА 7. Здійснення митними органами контролю за окремими видами діяльності підприємств ТЕМА 8. Порушення митних правил та відповідальність за порушення митних правил</p> <p>Практичні заняття:</p> <p>МОДУЛЬ І ЗАГАЛЬНОТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ МИТНОГО ПРАВА Змістовий модуль 1. Митне право як комплексна галузь права. Митні органи України. Практичне заняття 1. Митне право України – поняття, предмет, метод та принципи. Місце митного права в системі права України</p>
--

Практичне заняття 2. Історія створення, структура та організація діяльності митних органів
 Практичне заняття 3. Митний режим – поняття та різновиди
 Практичне заняття 4. Митний контроль та митне оформлення

Змістовний модуль 2

Особливості здійснення митних процедур

Практичне заняття 5. Переміщення та пропуск товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України
 Практичне заняття 6. Митні формальності при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту
 Практичне заняття 7. Здійснення митними органами контролю за окремими видами діяльності підприємств
 Практичне заняття 8. Порушення митних правил та відповідальність за порушення митних правил

Курсовий проект/курсова робота/РГР/Контрольна робота:

Індивідуальне завдання підлягає захисту студентом на заняттях, які призначаються додатково. Індивідуальне завдання може бути виконане у різних формах. Студенти можуть зробити його у вигляді реферату. Реферат повинен мати обсяг 18-24 сторінок А4 тексту (кегль Times New Roman, шрифт 14, інтервал 1,5), включати план, структуру основної частини тексту відповідно до плану, висновки і список літератури, складений відповідно до ДСТУ 8302:2015. В рефераті можна помістити словник базових понять до теми. Водночас індивідуальне завдання може бути виконане в інших формах, наприклад, у вигляді презентації у форматі Power Point. В цьому разі обсяг роботи визначається індивідуально – залежно від теми. Як виконання індивідуального завдання за рішенням викладача може бути зарахована участь студента у науково-практичній конференції з публікацією тез на одну з тем, дотичних до змісту дисципліни, або публікація статті на одну з таких тем в інших наукових виданнях.

Тематика індивідуальних завдань для студентів денної та контрольних робіт для студентів заочної форми навчання

1. Проблеми та перспективи правового регулювання митної реформи в Україні
2. Джерела митного права
3. Сучасні тенденції розвитку митного права в Україні
4. Реформування системи митних органів України: історичний аспект
5. Нормативно-правове регулювання діяльності митних органів України
6. Сучасні тенденції розвитку митної системи України
7. Митний режим, як різновид спеціальних правових режимів.
8. Особливі властивості митного режиму та специфіка його об'єкта
9. Правові відносини, що виникають щодо переміщення товарів та транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон.
10. Співвідношення понять митний контроль та митне оформлення.
11. Характеристика етапів митного контролю та митного оформлення.
12. Форми митного контролю та способи їх проведення
13. Характеристика принципів переміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.
14. Особливості переміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України громадянами.
14. Особливості переміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України представництвами іноземних держав, міжнародними організаціями та офіційними особами, а також дипломатичними представництвами України, що знаходяться за кордоном.
16. Розкриття сутності митних формальностей на морському і річковому транспорті.
17. Розкриття сутності митних формальностей на авіатранспорті, залізничному транспорті.
18. Розкриття сутності митних формальностей на залізничному транспорті.
19. Розкриття сутності митних формальностей на автомобільному транспорті.
20. Розкриття сутності митних формальностей на трубопровідному транспорті та лініях електропередачі.
21. Контрольовані поставки наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів
22. Переміщення товарів під негласним контролем
23. Суб'єкти адміністративної відповідальності за порушення митних правил
24. Види адміністративних стягнень за порушення митних правил.

ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Шифр спеціальності 081	Назва спеціальності, освітньої програми «Право», «Будівельнета»	Сторінка 1 з 9
---------------------------	---	----------------

1. Історія виникнення і розвиток митної справи в Україні.
2. Становлення митної справи в Україні.
3. Поняття і зміст митної справи.
4. Поняття, предмет та метод правового регулювання митного права.
5. Джерела митного права.
6. Поняття і види норм митного права.
7. Митні правовідносини.
8. Поняття і зміст державної митної політики.
9. Набуття чинності законів і інших нормативно – правових актів з питань митної справи їх дія в часі.
10. МКУ (Митний Кодекс України) – основне джерело митного права. Його значення, зміст і структура.
11. Принципи митного регулювання.
12. Міжнародна співпраця з питань митної справи.
13. Поняття і завдання митних органів.
14. Державна митна служба України – як центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну митну політику.
15. Митниця і митний пост.
16. Підготовка та прийняття управлінських рішень в митних органах.
17. Митні органи, як суб'єкти митного права.
18. Взаємодія митних органів з іншими державними органами.
19. Посадові митних органів України, їх правовий статус.
20. Прийом на службу до митних органів України.
21. Порядок переміщення громадянами товарів через митний кордон України та місця митного оформлення таких товарів.
22. Припинення служби в митних органах України.
23. Правовий і соціальний захист посадових осіб митних органів України.
24. Підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації працівників митних органів України.
25. Особливі процедури митного контролю.
26. Поняття митної території, митного кордону України.
27. Основні принципи переміщення товарів і транспортних засобів комерційного призначення через митний кордон України.
28. Переміщення фізичними особами валюти готівкою, банківських металів.
29. Пропуск і оподаткування товарів, що вивозяться громадянами за межі митної території України.
30. Пропуск і оподаткування товарів, що ввозяться громадянами на митну територію України.
31. Переміщення через митний кордон України товарів, що містять об'єкти права інтелектуальної власності.
32. Поняття, вибір та зміна митного режиму.
33. Імпорт, реімпорт, відмова на користь держави.
34. Експорт, реекспорт, знищення або руйнування.
35. Тимчасове ввезення (вивезення), транзит.
36. Переробка на митній території, переробка за межами митної території.
37. Митний склад.
38. Магазин безмитної торгівлі. (дьюті-фрі, duty free).
39. Вільна митна зона.
40. Поняття митного контролю, його форми, терміни знаходження товарів під митним контролем.
41. Зона митного контролю. Режим зони митного контролю.
42. Форми митного контролю.
43. Перевірка документів та відомостей, перевірка обліку товарів як форми митного контролю.
44. Огляд і перегляд товарів ручної поклажі і багажу.
45. Огляд територій і приміщень – як форма митного контролю.
46. Усне опитування громадян – як форма митного контролю.
47. Мета, місце і час митного оформлення.
48. Попередні операції.
49. Тимчасове зберігання.
50. Декларування.
51. Форми митної декларації.
52. Митна брокерська діяльність. Правовий статус митного брокера та уповноваженого економічного оператора.
53. Взяття проб і зразків товарів.
54. Види діяльності, контроль за провадженням яких здійснюється митними органами України.
55. Переміщення дипломатичної пошти і консульської валізи через митний кордон України.
56. Органи уповноважені видавати дозволи на види діяльності, контроль за провадженням яких

Шифр спеціальності 081	Назва спеціальності, освітньої програми «Право», «Будівельнета»	Сторінка 1 з 9
---------------------------	---	----------------

здійснюється митними органами.

57. Тимчасове зберігання товарів під митним контролем.
58. Україна – як суб'єкт міжнародного митного права.
59. Митна статистика.
60. Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності.
61. Співвідношення понять «митна справа» та «державна митна політика».
62. Правові основи митно-тарифного та нетарифного регулювання ЗЕД.
63. Сертифікат походження товарів, його форми, верифікація сертифікатів.
64. Визначення країни походження товарів.
65. Митно – тарифна рада України, її функції.
66. Мито та його види.
67. Особливі види мита і процедура їх застосування.
68. Митна вартість товарів і методи визначення митної вартості.
69. Основні завдання митних органів України.
70. Митні процедури на морському і річковому транспорті.
71. Митні процедури на повітряному транспорті.
72. Переміщення товарів через митний кордон України в міжнародних поштових і експрес відправленнях.
73. Митні процедури на залізничному транспорті.
74. Загальні положення щодо контрабанди.
75. Порушення митних правил.
76. Види відповідальності за порушення митних правил.
77. Заходи щодо запобігання контрабанді.
78. Поняття, склад порушення митних правил.
79. Адміністративні стягнення за порушення митних правил.
80. Характеристика видів порушень митних правил.
81. Учасники провадження у справах про порушення митних правил.
82. Докази у справах про порушення митних правил.
83. Порядок провадження у справах про порушення митних правил.
84. Розгляд справи про порушення митних правил.
85. Виконання постанов митних органів, про накладання стягнення за порушення митних правил.
86. Оскарження постанов у справах про порушення митних правил.
87. Процесуальні дії у справі про порушення митних правил і порядок їх проведення.
88. Компроміс у справі про порушення митних правил.
89. Адміністративне затримання.
90. Види адміністративних стягнень за порушення митних правил.

18) Основна література:

Підручники:

- 1.Гребельник О. П. Митна справа. Підручник / Центр учбової літератури. – 2017. – 400 с.
- 2.Митна справа: підручник / М. І. Крупка [та ін.]. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2017. 572 с.

Навчальні посібники:

- 1.Годяк А.І. Ілюшик О.М., Павлович-Сенета Я.П. Митне право України: навч. посібн. Львів: СПОЛОМ, 2017. 308 с.

Методичні роботи:

- 1.Бабюк А.М. Митне право: посібник / Бабюк А.М. Київ-Тернопіль: КНУБА, ФО-П Шпак В.Б., 2022. 110 с.
- 2.Зима О.Т. Митне право: конспект лекцій / О. Т. Зима. – Харків: Право, 2018. – 126 с.
- 3.Науково-практичний коментар Митного кодексу України / За заг. ред. Додіна Є. В. Київ: Центр учбової літератури, 2019. 488 с.
- 4.Прокопенко В. В. Виконання митних формальностей при переміщенні товарів через митний кордон України різними видами транспорту: монографія. Дніпро: Ун-т митної справи та фінансів. 2018. 336 с.
- 5.Сучасний стан та перспективи розвитку митних правовідносин в Україні: колект. монографія / М-во освіти і науки України, Ун-т митної справи та фінансів. Дніпро: Гельветика, 2018. 272 с

Нормативно-правові акти:

- 1.Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. - № 30.
- 2.Акт проголошення незалежності України // Відомості Верховної Ради України. – 1991. – № 38. – Ст. 502.
- 3.Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 р. № 4495-VI (у редакції від 01 січня 2021 року) / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17#Text>.
- 4.Податковий кодекс України від 02.12.10 № 2755-VI (у редакції від 01 січня 2021 року) // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 13-14, № 15-16, № 17, ст.112

Шифр спеціальності 081	Назва спеціальності, освітньої програми «Право», «Будівельнета»	Сторінка 1 з 9
---------------------------	---	----------------

5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони: підписана 21 березня 2014 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text.
6. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України від 18 березня 2004 р. № 1629-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text>.
7. Міжнародна конвенція про спрощення і гармонізацію митних процедур: дата приєднання 15 березня 2011 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_643#Text.
8. Закон України «Про Митний тариф» від 19.09.2013 р. № 584-VII (у редакції від 01 липня 2021 року) // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2014, N 20-21, ст. 740
9. Про утворення Державної податкової служби України та Державної митної служби України: постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 року № 1200 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1200-2018-%D0%BF#Text>
10. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 06 березня 2019 року № 227 / Кабінет Міністрів України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#Text>.
11. Постанова Кабінету Міністрів України від 09.03.22 № 236 «Деякі питання митного оформлення окремих товарів, що ввозяться на митну територію України у період дії воєнного стану». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/236-2022-%D0%BF#Text>.
12. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.22 № 247 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань державного експортного контролю». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/247-2022-%D0%BF#Text>.
13. Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.22 № 1006 Деякі питання сплати митних платежів під час ввезення на митну територію України товарів оборонного призначення». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1006-2022-%D0%BF#Text>.

19) Додаткові джерела:

- Новітні орієнтири державної митної політики України / А. М. Бабюк // «Нове українське право». – 2022. – № 1. – С. 88–93.
- Митна система України: історико-правовий огляд / А. М. Бабюк // «Юридичний вісник». – 2022. – № 1. – С. 15–20.
- Бабюк А. М. Правове регулювання митної справи в Україні // «Актуальні проблеми держави і права». – 2021. – № 89. – С. 3–7.
- Бабюк А. М. Модернізація законодавства України з питань митної справи // Науковий журнал «Правові новели». – 2021. – № 13. – С. 83–89.
- Биков І. О. Формування інституту митної вартості в митному законодавстві // Митна справа. – 2015. – №2. – С. 75-82.
- Біленець Д. А. Процедури у пунктах пропуску як елемент реалізації правового режиму зони митного контролю // Митна справа. – 2015. – №3. – С. 44-49.
- Брачук А. О. Митні експертизи: поняття, характеристика та види // Митна справа. – 2015. – №3. – С. 62-67.
- Булана О. О. Вплив трансфертного ціноутворення на здійснення митної оцінки товарів // Економіка і прогнозування. – 2015. – №2. – С. 59-71.
- Булана О. О. Уніфікація підходів до визначення справедливої ціни методами визначення митної вартості товарів та трансфертного ціноутворення // Бюджетно-податкова політика та регіональний розвиток України: матеріали міжнарод. наук.-практ. конф. (22 травня 2015 р.) / МОНУ, НУДПСУ. – Ірпінь. – 2015. – С. 60-63.
- Войтенко І. С. Поняття та правове регулювання ризикоорієнтованої системи митного та податкового контролю // Часопис Київського університету права. – 2015. – №2. – С. 91-96.
- Ганзюк Ю. Переміщення товарів через митний кордон України : проблеми та шляхи вирішення / Ю. Ганзюк, М. Власов // Інтелектуальна власність в Україні. – 2015. – № 2. – С. 35-39.
- Годяк А. І. Особливості провадження в справах про порушення митних правил в суді першої інстанції // Митна справа. – 2015. – №3. – С. 49-54.
- Дегтярьова С. В. Поняття й ознаки митного контролю в Україні // Митна справа. – 2015. – №1. – С. 58-64.
- Дейнеко Л. В. Торгівля України з країнами Митного союзу: сучасні тенденції та ризики для вітчизняного промислового виробництва / Л. В. Дейнеко, І. А. Шовкун, П. М. Купчак // Економіка України. – 2015. – №8. – С. 74-90.
- Делічбан Н. І. Типологія та принципи адміністративних неюрисдикційних проваджень в сфері державної митної справи / Н. І. Делічбан // Митна справа. – 2015. – №3. – С. 55-62.
- Демченко С. Управління митними ризиками в наземних пунктах пропуску / С. Демченко, О. Комаров // Вісник. Право знати все про податки і збори. – 2015. – №40. – С. 37-39.

17. Дукова Н.М. Правотворчість фіскальної (митної) служби : історичні аспекти та сучасний стан // Митна справа. – 2015. – №2. – С. 29-34.
18. Зотов П. Контроль за переміщенням товарів між митницями / П. Зотов, В. Тимошенко // Вісник. Право знати все про податки і збори. – 2015. – № 24. – С. 9-16.
19. Комаров О. В. Управління ризиками як сучасний метод організації митного контролю // Публічне управління та митне адміністрування. – 2018. – № 2 (19). – С.176-182.
20. Кормич Б. А. Формування інституцій міжнародного митного співробітництва: від Групи Вивчення Європейського Митного Союзу до РМС/ВМО (1947– 1953) // Митна справа. – 2015. – №2. – С. 3-10.
21. Крижанівська А. О. Європейський досвід впровадження інформаційних технологій в здійсненні митних процедур // Митна справа. – 2015. – № 1. – С. 37-43.

20) Система оцінювання навчальних досягнень (розподіл балів):

Поточне оцінювання та самостійна робота		ІЗ	Сума
ЗМ1	ЗМ2		
40	40	20	100

21) Умови допуску до підсумкового контролю:

1. Студент, який пропустив аудиторне заняття з поважних причин, має продемонструвати викладачу та надати до деканату ФУПП документ, який засвідчує ці причини.
2. Студент, який пропустив лекційне заняття, повинен законспектувати зміст цього заняття та продемонструвати конспект викладачу до складання заліку.
3. Студент, який пропустив практичне заняття, повинен законспектувати джерела, які були визначені викладачем як обов'язкові для конспектування, та продемонструвати знання з пропущеної теми викладачу до складання заліку.

22) Політика щодо академічної доброчесності:

1. Списування під час тестування та інших опитувань, які проводяться у письмовій формі, заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). У разі виявлення фактів списування з боку студента він отримує інше завдання. У разі повторного виявлення призначається додаткове заняття для проходження тестування.
2. Тексти індивідуальних завдань (в т.ч. у разі, коли вони виконуються у формі презентацій або в інших формах) перевіряються на плагіат. Для цілей захисту індивідуального завдання оригінальність тексту має складати не менше 70%. Виключення становлять випадки зарахування публікацій студентів у матеріалах

23) Посилання на сторінку електронного навчально-методичного комплексу дисципліни:

[https:// org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2857](https://org2.knuba.edu.ua/course/view.php?id=2857)